

Pieltsjerke

dienst 3^e Advent zo. 11 december 2016
ds. Tienieke van Lindenhuisen

Lezing:

Jesaja 35,1-10

Bevrijding en terugkeer

35¹ De woestijn zal zich verheugen,
de dorre vlakte vrolijk zijn,
de wildernis zal jubelen en bloeien,
² als een lelie welig bloeien,
jubelen en juichen van vreugde.

De woestijn tooit zich met de luister van de Libanon,
met de schoonheid van de Karmel en de Saron.

Men aanschouwt de luister van de HEER,
de schoonheid van onze God.

³ Geef kracht aan trillende handen,
maak knikkende knieën sterk.

⁴ Zeg tegen het moedeloze volk:

‘Wees sterk en vrees niet,
want jullie God komt met zijn wraak.
Gods vergelding zal komen,
hijzelf zal jullie bevrijden.’

⁵ Dan worden blinden de ogen geopend,
de oren van doven worden ontsloten.

⁶ Verlamden zullen springen als herten,
de mond van stommen zal jubelen:
waterstromen zullen de woestijn splijten,
beken de dorre vlakte doorsnijden.

⁷ Het verzengde land wordt een waterplas,
dorstige grond wordt waterrijk gebied;
waar eenmaal jakhalzen huisden,
maakt dor gras plaats voor riet en biezen.

⁸ Daar zal een gebaande weg lopen,
‘Heilige weg’ genaamd,
geen onreine zal die betreden.

Over die weg zullen zij gaan,
maar dwazen zijn er niet te vinden.

⁹ Geen leeuw of roofdier zal daar komen,
geen enkel wild dier dwaalt er rond,
ze blijven er allemaal weg,
alleen zij die verlost zijn zullen daar gaan.

¹⁰ Wie door de HEER bevrijd zijn, keren terug.

Jubelend komen zij naar Sion,
gekroond met eeuwige vreugde.

Gejuich en vreugde trekken de stad binnen,
gejammer en verdriet vluchten eruit weg.

Lezing:
Matteus 11,2-11

Jezus en Johannes

² Toen Johannes in de gevangenis over het optreden van de messias hoorde, stuurde hij enkele van zijn leerlingen naar hem toe ³ met de vraag: 'Bent u degene die komen zou of moeten we een ander verwachten?' ⁴ Jezus antwoordde: 'Zeg tegen Johannes wat jullie horen en zien: ⁵ blinden kunnen weer zien en verlamden weer lopen, mensen met huidvraat worden gereinigd en doven kunnen weer horen, doden worden opgewekt en aan armen wordt het goede nieuws bekendgemaakt. ⁶ Gelukkig is degene die aan mij geen aanstoot neemt.'

⁷ Toen ze weer vertrokken, begon Jezus met de mensen over Johannes te spreken: 'Waar zijn jullie in de woestijn naar gaan kijken? Naar het wuiven van het riet in de wind? ⁸ Wat zijn jullie dan gaan zien? Een mens die rijk gekleed ging? Welnee, wie rijk gekleed is, verkeert in koninklijke kringen. ⁹ Maar wat zijn jullie dan wel gaan zien? Een profeet? Jazeker, zeg ik jullie, en zelfs meer dan een profeet. ¹⁰ Hij is degene over wie geschreven staat: "Let op, ik zend mijn bode voor je uit, hij zal een weg voor je banen." ¹¹ Ik verzeker jullie: er is onder allen die uit een vrouw geboren zijn nooit iemand opgetreden die groter was dan Johannes de Doper; maar in het koninkrijk van de hemel is de kleinste nog groter dan hij.

P R E E K

Het feest van de geboorte nadert. Je ziet het en voelt het. In het dorp hangen de lichtjes al weer in de brug en de datum van de kerstmarkt is al bekend. Leuk. En velen van ons brengen het huis al in kerststemming, en de tuin. De boel een beetje opruimen ook en opschonen. Lekker. Advent is misschien ook wel een periode om in jezelf de boel een beetje op te ruimen. Hoe zit het met onze herberg, is er bij ons plaats voor dat kleine kindje straks, en voor innerlijke vrede. En misschien moet je de laatste twijfels nog eens goed onderzoeken. Maar ja, dat kost tijd en Advent is nou niet de meest rustige tijd. Er is zoveel te doen tegen het einde van het jaar. En geduld is nu eenmaal geen sterke deugd in onze tijd. Wel een schone.

Edith Stein, de joods-duitse filosofe en non schreef ooit eens: 'Wij hebben behoefte aan uren, waarin wij zwijgend luisteren en Gods woord in ons laten inwerken.'

Geduld hoort bij God denk ik. Rust en stilte die het mogelijk maken om zijn of haar stem te horen, te horen ook wanneer hij komt en in welke ontmoetingen hij aanwezig is. Geduld hoort denk ik bij God.

En gelukkig hebben we nog wat tijd. En woorden. En net als twee weken geleden biedt het Oude Testament een vreugdevol uitzicht vol hoop en vertrouwen. Het spreekt over groei en bloei en water dat woestijnen doet jubelen. Weg uit die dorheid en dreiging en verbanning. De weg die het volk zal gaan zal een heilige weg zijn.

En het Nieuwe Testament is opnieuw wat weerbarstiger. Matteus verhaalt vandaag over Jezus die door Galilea trekt, lerend en genezend. En al die tijd zit Johannes de Doper in de gevangenis. Vanwege zijn kritiek op koning Herodes en diens immorele levenswandel. Hij zit gevangen. En hij hoort op afstand over Jezus en hij twijfelt. Zoals wij op afstand horen, soms in onze eigen gevangenissen, en twijfelen. Bent U het die komt? Is dit werkelijk de Messias,

want wat hij zegt en doet is zo anders dan je je voorstelt. Een mens vol mededogen voor de zwakken en de kleingelovigen, 'iemand die niet met bijlen zwaait en meer van het kaf lijkt te houden dan van het koren'. (Nico ter Linden).

Johannes de dooper twijfelt. Die ruige boeteprofeet met zijn kleding van kameelhaar. Met sprinkhanen en wilde honing als voedsel. Die donderpredikant die bekering eist en dreigt met strenge straffen. Hij had in Jezus van Nazaret zijn opvolger gezien. Maar hij is niet zoals Johannes het zich had voorgesteld. Jezus is de 'zachte hand' die blinden en verblinden de ogen opent. Die doven en mensen met dovemansoren leert horen en luisteren. Die lammen en verlamden van angst en wanhoop weer moed geeft. Die melaatsen en mensen die worden uitgestoten in zijn armen sluit. Dat maakt dat Johannes twijfelt.

We horen vandaag een hemelsbreed verschil tussen Jezus en Johannes. Beide gaan zo voor gerechtigheid en vrede maar Jezus legt de nadruk op het koninkrijk van de hemel waar de kleinste groter is dan Johannes de Doper. Die zachte kant en hand. Die tegen ons zegt: doe je ogen maar open en kijk maar. Wat zie je gebeuren. Dat is denk ik het antwoord op de vraag.

Zo had de profeet Jesaja het voorspeld. Eens zal de dorre woestijn bloeien. Jesaja schetst het beeld van een steppe die in het regenseizoen opeens een prachtige bloemenweelde vertoont. Voor hem is dat een sterk beeld van hoop. Eens zullen de mensen woorden van bemoediging horen en zal er een einde komen aan vrees en slaptte. Maar het gaat bij hem niet alleen om woorden. Jesaja voorziet een werkelijke gebeurtenis: de verlossing uit de ballingschap, de terugkeer naar Jeruzalem. Leven dat weer tot bloei komt.

Misschien vind je al die woorden moeilijk. Ik soms ook. We weten toch dat je bij een arts moet zijn als je ziek bent. Niet bij God of een Messias. Wij weten dat vakkennis belangrijker is dan geloof. En toch, wij zien lamgeslagen mensen, steden in puin, kinderen gedood. Mensen die niet genezen en niet weer opstaan.

En toch zie ik het. Ik zie soms de verandering, de acceptatie als er toch gebeden kan worden. Het weten dat je ook afhankelijk bent van die andere handen, Gods handen. Vragen rond vertrouwen, bemoediging en vrede, voor het zien van zin in je leven juist ook als je weet dat het eindig is. Voor hoop in wanhopige omstandigheden, voor kracht om lief te hebben, iemand vertellen dat je hem of haar zo liefhebt. Vergeving ook, nieuwe levenskracht. Daarvoor kun je bij God terecht. Hoever ben jij nu de derde kaars vandaag al brandt?

Bent U het die wij verwachten? Is Jezus degene die wij verwachten? Ik zie het af en toe. Mensen die met nieuwe kracht en nieuwe moed ertegen aan gaan. Bent U het? Kijk maar, zegt hij, vertel maar wat je ziet. Zie maar eens hoe ook in jullie eigen gemeenschap zieke mensen bezocht worden en daardoor vaak bemoedigd en gesterkt worden. Zie ook hoe mensen in rouw die met een groot verdriet leven, hun verhaal met elkaar delen en steun en bemoediging ervaren. Zie hoe mensen kracht vinden in hun geloof dat God hen vasthoudt.

Edith Stein zei 'Wij hebben behoefte aan uren, waarin wij zwijgend luisteren en Gods woord in ons laten inwerken.' Zou dat het Adventswachten zijn? Of is het elke dag Advent.

Een oud joods verhaal vertelt over een melaatse bedelaar aan de poort van Rome. Je zou het bijna een Sint Maarten verhaal kunnen noemen. De bedelaar wacht en wacht... Die bedelaar is de messias. "Op wie wacht hij dan?" vraagt een kleinzoon aan zijn grootvader. De oude man legt zijn hand op het hoofd van het kind en zegt: 'Op jou, mijn jongen.'

Op jou? Op ons? Wacht hij dan op ons? Het is inderdaad zo dat het jodendom niet wacht op de komst van de messiaanse mens maar op de messiaanse wereld. Op een persoon die verlossing brengt voor de wereld in z'n geheel. Niet voor persoonlijke zonden. Omdat die messiaanse wereld van vrede en gerechtigheid nog ver te zoeken is is die verwachting in de persoon van de mens Jezus gelegd. Maar zou het zo kunnen zijn dat Jezus als die oude grootvader doet? Dat het wachten op ons is? Op jou, op mij? Dat de messiaanse wereld van vrede en gerechtigheid, dat wij die geboren laten worden?

Bent U het die komt? En als Hij komt zal de wereld dan echt spectaculair en van de ene op de andere dag veranderen? Ik geloof het niet. De wereld zal er niet dadelijk spectaculair door veranderen. Maar misschien veranderen wijzelf. Als we gelovig voelen dat Jezus zelf zijn hand op ons hoofd legt en zegt: de messiaanse wereld van het Rijk Gods wacht op jou.
Amen.